

afhandling er det bl. a. påvist, at de to billeder af Christiansted ikke er lavet under Beenfeldts ophold i Vestindien, men først mange år senere i København.

Sv. E. Green-Pedersen

(J. E. U n d é n): *Fra Maanedslieutenant til Søofficer (R) NA* (Foreningen af Søofficerer i Reserven, 1971). 224 s.

Søværnet har gennem tiderne specielt i krigstid gjort brug af den latente reserve, der findes i handelsflådens navigatører. Efter en kort uddannelse har disse kunnet fungere som søofficerer på forskellige poster med betegnelsen *maanedslieutenanter*. Først i 1868 kom denne officerskategori ved Søværnets organisationslov dette år ind i faste rammer under betegnelsen *reserveofficerer*. Den udstrakte anvendelse af reserveofficerer i sikringsstyrken 1914-18 var fødselshjælper for Foreningen af reserveofficerer i Søværnet, der dannedes 1918.

Den foreliggende bog er blevet til for at fejre det dobbelte jubilæum, som året 1968 indbød til - 50-året for stiftelsen af foreningen og 100-året for reserveofficersinstitutionens indførelse i Søværnet. Bogen gør praktisk talt intet ud af den historiske udvikling af Søværnets brug af navigatører før sikringsstyrkens etablering og er primært blevet en »foreningshistorie« på godt og ondt. At foreningshistorier, der får et alt for internt præg, ofte vil være en trist affære, bekræfter den foreliggende bog. Den grundliggende problematik for foreningen og derigennem for bogens fremstilling er den manglende forståelse såvel hos politikere som hos ledende søofficerer for at skabe tåle-

lige vilkår for disse reserveofficerer og derigennem få en optimal udnyttelse af landets navigatør-reserve i påkommende tilfælde. Denne problematik udvikles gennem forordninger, mødereferater og breve gengivet in extenso og giver bogen nærmest karakter af kildeudgave. Overblikket er derved gået tabt - man kan mange steder ikke afgøre, om der er tale om forfatterens fremstillinger, eller om det er citerede mødereferater - og adskillige steder nærmer man sig betænkeligt det uvedkommende, hvorved hovedproblematikken ganske forflygtiges. Der er tale om tungt og ufordøjeligt stof, og læsningen gøres ikke lettere ved en udstrakt anvendelse af de interne forkortelser, som anvendes i forsvaret, og som burde være skrevet i »klart sprog« eller samlet forklaret et eller andet sted (jfr. f. eks. titlen på bogen, som vel mange vil finde kryptisk!).

Skønt bogens grundliggende problematik uden tvivl har både almen og historisk interesse, vil dens disposition og stil formentlig bevirke, at den næppe vil få mange læsere ud over foreningens egne medlemmer. Et forhold, som synes ærgerligt!

Hans Chr. Bjerg

V i b e k e C h r i s t e n s e n og J o h n K o u s g å r d S ø r e n s e n: *Stednavneforskning I. Afgrænsning - Terminologi - Metode - Datering*. Universitetsforlaget i København, i kommission hos Gyldendal, 1972). 232 s.

Historien har længe stået ene blandt de humanistiske videnskaber med en metodelære, en disciplin der systematisk beskæftigede sig med fagets metodiske og teoretiske sider. Med den-